

PLUIMVEEHOUDERIJ IN SPREIDSTAND

De veehouderij is wereldwijd in volle ontwikkeling. Maar die ontwikkeling verschilt sterk van de plaats waar men zich op de wereldbol bevindt. Dat geldt in het bijzonder voor de pluimveehouderij. Ook al is handel en globalisering nooit veraf. Zij werken als communicerende vaten en vullen de gaten op waar dat nodig is. – *Jacques Van Outryve*

Een blik op de pluimveehouderij toont hoe verschillend over de sector in de wereld wordt gedacht. Aan de ene kant van de wereld doet men alle pogingen om de kippen van de *backyard* (achtertuin) binnen in kooien te plaatsen om de sector te professionaliseren, maar ook ter voorkoming van besmetting met de vogelgriep. Aan de andere kant worden kooien verboden en de kippen opnieuw in de *backyard* geplaatst. Eieren van kippen met 'vrije uitloop' zijn immers gevraagd in welbepaalde delen van Europa en de VS. Een ander voorbeeld: aan de ene kant van de wereld houdt de vraag naar snelgroeiende kippen aan, want de vraag naar

vlees stijgt. Bij onze noorderburen zijn traaggroeiende 'conceptkippen' de norm geworden. De ene zegt van de andere dat die zich met luxeproblemen inlaat. De andere zegt dan weer dat de rest van de wereld ooit zal volgen. Is het niet morgen, dan zeker overmorgen. Dit verhaal over enkele trends en globale uitdagingen in de pluimveehouderij is gemaakt op basis van enkele uiteenzettingen op de 'Poultry Performance Conference' van Petersime en landennota's van het Global Agricultural Information Network (GAIN) van het USDA, het Amerikaanse ministerie van Landbouw. Petersime is een wereldspeler in broedmachines met hoofdzetel,

onderzoeks-, opleidings- en belangrijkste productiecentrum in het Oost-Vlaamse Zulte, door velen enkel gekend van de voetbalploeg Zulte-Waregem. Met de overname deze zomer van de Amerikaanse concurrent ChickMasters is het wereldmarktaandeel van Petersime tot 65% gestegen. Dagelijks worden wereldwijd 150 miljoen kippen geboren in de broedmachines van Petersime. Dat zijn ongeveer 104.200 kippen per minuut. Petersime weet waar in de wereld de ontwikkelingen in de pluimveehouderij plaatsvinden. Zij zijn er telkens als eerste bij. Petersime weet dat in Europa de pluimveeproductie in Polen en Oekraïne, maar ook in Rus-

Van 'backyard' tot 'backyard'. Biologische kippen met 'vrije uitloop'. Elders in de wereld worden boeren aangespoord om de kippen binnen te houden in kooien. De cirkel is rond?

.....
In de wereld wordt erg verschillend gedacht over de pluimveehouderij.
 .....

land, in opmars is. Ook Hongarije en Roemenië steken een tandje bij. Die oostwaartse trend zal nog wel aanhouden. Moeten we daar bang voor zijn? Inmiddels maken landen in Midden- en Oost-Europa zich ook gereed om zelf voldoende veevoedergrondstoffen te produceren. Het Donau Soja-project voorziet dat over tien jaar in Europa meer dan 2 miljoen ha soja zal worden geteeld. Waar? In de brede omgeving van de Donau.

Oostwaartse uitbreiding

Het jongste GAIN-rapport over pluimveehouderij in Oekraïne legt de structuur van de sector bloot. Er wordt in Oekraïne onderscheid gemaakt tussen de familiale landbouw en de industriële pluimveehouderij. De grootste ondernemingen zijn Myronivsky Hliboproduct (MHP) en Agromars. Beide zijn verticale integratoren. Eerstgenoemde beschikt bovendien over 270.000 ha voor de productie van veevoedergrondstoffen. De Oekraïense export

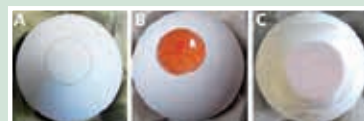
nam sterk toe, ook naar Europa. Daar zijn we ons sterk van bewust geworden. Elders in de wereld vult Oekraïne het gat op dat de Brazilianen gelaten hebben. Nan-Dirk Mulder van Rabobank bracht op de Petersime-conferentie een stand van zaken. Wereldwijd zit de pluimvee-sector in de lift wegens de vraag naar dierlijke eiwitten, maar dan eerder de goedkopere eiwitten dan de duurdere. Pluimveevlees heeft dan wereldwijd een voetje voor op varkensvlees en rundvlees behalve ... in China. In China laat de invoer van varkensvlees het al enige tijd afweten. Dat hebben we gevoeld op de markt. Pluimvee komt er maar traag van de grond en

vogelgriep is er nooit veraf. In China stijgt de consumptie, en dus de vraag naar rundvlees. Dat was niet verwacht!

Brazilië, een verhaal apart

Brazilië is en blijft een belangrijke producent van pluimveevlees. De productie zal nog stijgen. Het USDA verwacht een productie van 13,9 miljoen ton. In het buurland Argentinië, waarmee Brazilië omwille van zijn sojaproductie wel eens vergeleken wordt, bedraagt de productie 1,18 miljoen ton. Brazilië heeft echter te kampen gehad met het 'weak flesh'-schandaal. Bovendien schrapte de Europese Unie 20 Braziliaanse slachthuizen

van de invoerlijst wegens salmonellabesmetting. Voeg daar nog aan toe dat Brazilië problemen kreeg in Saoedi-Arabië, zijn grootste afzetgebied, als gevolg van de verstrenge halalgeregeling met een totaal verbod op verdooving bij het slachten. Geen probleem voor Brazilië, vlees dat niet kan worden geëxporteerd wordt op de lokale markt afgezet. Bovendien worden nieuwe afzetmarkten gezocht zoals Mexico. En dan komt de tweet van de Amerikaanse president Donald Trump en dreigt een handelsoorlog tussen de VS en China. De Chinezen, de belangrijkste klanten van Amerikaanse soja, leggen de invoer zware taken op (20%). Het gevolg is dat de Amerikaanse sojaprijzen kelderen en de Braziliaanse sterk sojaprijzen sterk stijgen wegens de toegenomen vraag uit China. Meteen wordt ook het Braziliaans varkens- en pluimveevlees duurder, wat de Braziliaanse concurren-

Bij 'in-ovo sexing' wordt het geslacht bepaald wanneer het embryo 14 dagen oud is met een hyperspectrale camera (VIS/NIR spectra). Hiervoor wordt een 'hoedje' van het ei weggenomen en nadien opnieuw opgedekt. Eieren met mannelijke embryo's kunnen dan meteen verwijderd worden. Wordt dat de toekomst?

tie geen goed doet. Brazilië kent een zware periode. Statistieke tonen een daling van de export met 20%. Wereldmarkten worden snel ingepikt. Ze zijn moeilijk terug te winnen. Want inmiddels blijft ook Zuid-Oost-Azië niet bij de pakken zitten. De vraag maar ook het aanbod stijgt in Indonesië, de Filipijnen, Zuid-Korea, Myanmar. Maar wat op langere termijn?

De vraag naar dierlijk eiwit zal wereldwijd blijven toenemen. De economische omstandigheden bepalen of de vraag zich zal toespitsen op het goedkopere pluimveevlees of op duurdere vleessoorten. Ook de religie is bepalend. Indonesië is een dichtbevolkt moslimland, dus geen varkensvlees. De Filipijnen daarentegen zijn voor 80% katholiek. De belangrijkste stijging op lange termijn ziet Mulder van

Nieuwe pluimveestallen in China met kooihuisvesting. In het Chinees bestaat (nog) geen woord voor dierenwelzijn.

In West-Afrika en Zuidoost-Azië vindt professionalisering van de pluimveesector plaats. Het is echter ook in deze gebieden dat vogelgriep actief is.

Rabobank echter weggelegd voor *seafood* (vis), maar dan afkomstig van aquacultuur want je kan uit de zee niet meer vis vangen dan er zit. De pluimveesector zal zich professionaliseren zowel in Azië als

in Afrika, al zal men moeten leren leven met de dreiging van vogelgriep. Daarnaast zal men in deze gebieden bij stijgende welvaart steeds verder afstappen van vers kippenvlees en meer vlees

verwerken. Dit in tegenstelling tot West-Europa en de VS waar men terug naar vers vlees (verse markt) gaat met de traaggroeiende 'conceptkippen'. Dat belet echter niet dat ook bij ons kippenvlees in allerlei verwerkte vormen zal worden geconsumeerd. Dat pluimveevlees zal echter eerder al dan niet reeds verwerkt worden ingevoerd om concurrentiële redenen.

Genetica en dierenwelzijn

De uitdagingen voor de veredelaars van pluimvee ligt voor de hand. Efficiëntie blijft een belangrijke factor. Meer eieren voor minder voeder. Meer met minder. De concurrentie om de veevoedergrondstoffen is groot. Duurzaamheid heeft te maken met zorgzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen maar ook met dierenwelzijn. Echter, niet overal in de wereld. Dierenwelzijn ligt zeer gevoelig in Europa en de VS. Zijn traaggroeiende kippen diervriendelijker of niet? Belangrijke factoren waarmee in de veredeling van leghennen rekening wordt gehouden, zijn volgens Javier Ramirez Villaescusa van Lohmann Tierzucht Breeders nog steeds voederefficiëntie, een langere legperiode en dus ook beensterkte, schaalwaliteit (ook van de laatste eieren van de legperiode) en dierenwelzijn. Hierbij wordt ook gezocht naar een oplossing van het probleem van de 'leghaantjes'. Hoe kan worden vermeden dat eendags-'leghaantjes' moeten vernietigd worden? Wordt 'in-ovo sexing' de norm? Of is de 'kipster', een hamburger van haantjesvlees de oplossing? ■